

DOBROGEA JURNĂ

ABONAMENTE:

Pe un an

Pentru preoți și învățători

Anunțuri și Reclame du-

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare la 1 și la 15 ale fiecărei luni

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

Pentru ca să știe...

Inceratul om de stat și adine cunosătorul țării acesteia, actualul Președinte al Consiliului de Miniștri, d. Dimitrie A. Sturdza, într'un moment de îndreptățită îngrijorare, a strigat, nu de multă vreme: Asalt, la *Plevna internă!*

Și la care altă fortăreață s'ar fi putut gândi o minte înțeleaptă, ca a aceluia, care a scăpat de două ori țara de o primejdie sigură, dacă nu la aceea a politicianismului, care se practică astăzi în această binecuvîntată de Dumnezeu țară, și care i-a otrăvit întreg organismul, după ce i-a supt toată vlaga și măduva din oase? La care altă cetate ar fi putut face aluzie acest vecinic neadormit bătrîn, dacă nu la aceea, sub zidurile căreia se răsfață astăzi toate viciile și toate nedreptățile din lume, sub comanda și sub oblăduirea unei Legi, care e pentru unii *mumă* și pentru alții *ciumă*?

«Plevna internă» nu poate fi alta de cît *politicianismul* — așa cum e înțeles și practicat astăzi — care a ajuns să pună față în față, vrăjmași de moarte, pe fratele cu frate și pe tatăl cu fiul; care a sedus caracterele, a întinat conștiințele și a întunecat mințile toate; care a împărțit țara aceasta în două clase: în «mîncători de-a gata» și «muncitori de-a surda»; da, politicianismul, care a redus viața publică dela noi la un trafic, care nu mai respectă nici cinstea familiei și nici măcar altarul Domnului!

Era un timp, nu-i mult de atunci — și cu toate acestea ne pare așa de departe... — cînd ne puteam felicita cu starea oamenilor și a lucrurilor din această parte a țării.

Acolo — spuneam cu altă ocaziune, vorbind de România «constituțională» și Dobrogea «absolutistă» — patru milioane de sclavi inconștienți și irresponsabili, plus cîte-va zeci de mii de robi ai slujbei, pe cari regimul îi face fățarnici și hrăpitori și, în sfîrșit, în jurul Soarelui, care dă viață și... puterea, cîte-va sute de răsfațați favoriți ai... Constituțiunei!

Aicea, vre-o două sute de mii de țărani darnici, și viguroși, plus cîte-va

mii de cetățeni, cari, departe de a fi o «plagă socială» pentru budgetul național, din contră sunt niște prețioși contribuabili!

Din nenorocire, n'am mai putea susține întocmai cele de mai sus și în ziua de astăzi.

Cu toate că noi, ceștia din Dobrogea, n'am ajuns încă în halul acelor, cărora a început să li se aplece de prea multa dulceață a *roadelor constituționale*, totuși trebuie să facem trista constatare că, o schimbare în rău a început a interveni în moravurile și relațiunile noastre — și aceasta dela ultima venire a conservatorilor la putere.

Unde pînă atunci, incolori, inodori, — și dacă voiți — și insipizi, cum eram; neînocalați încă cu virusul «civilizațiunii» și «politicele» României constituționale: *nemolipsiți de plaga favoritismului* și a *nepotismului*; fără a trăi chiar ca mieii între noi, nu aveam totuși nici un motiv de ceartă și separațiune; unde pînă atunci, zicem, fiecare ne vedeam de grijile și nevoile noastre, urmînd fie-care ocupațiunile părinților noștri, a trebuit să vină așa zisii *conservatori* la putere, cari în dorința lor, de a-și crea *partide* și în Dobrogea, au împărțit, începînd cu orașele, populațiunea locală în două — și pe alocurea în mai multe — tabere vrășmașe, la care patimile și ura clocotesc azi cu atît mai sgomotos, cu cît ele au fost împlintate în corpuri — din punct de vedere politic discutînd — încă în formațiune.

A trebuit să vină partidul conservator la putere, acela care, socotindu-ne eminentamente maturi politicește, inserisese în programul său și abrogarea regimului nostru excepțional, pentru ca să se inventeze pe socoteala noastră, a autoctonilor, acea «coalitiune a străinilor» — învinuire care pe noi nu ne-ar putea indigna într'atît, pe cît ar trebui să roșească obrazul acelor *bunî* Români, cari n'au știut pînă acum să facă, ca tot ce suflă în această provincie, alipită de 30 de ani la Țaramumă, să simtă curat românește!

A trebuit să vină conservatorii, la putere, pentru ca slujbași vechi, cari funcționași și își vedeau de treabă în această provincie, încă de la anexare, să fie clasați de «dușmanii ai regimului» și dați afară — introducîndu-se

ast-fel și aci moravurile detestabile de dincolo din țară.

Am ținut să facem toate aceste constatări, pentru ca să se știe asupra cui cade răspunderea situațiunei de astăzi din Dobrogea, pe care noi, cei dintîi, o deplîngem.

Prima filă din cartea vieței politice — ca s'o numim ast-fel — a provinciei transdunărene e ocupată așa dară de partidul conservator, dar numai bine nu scrie de dînsul!

Const. N. Sarry.

INSTANTANEE

MANISSALIAN XV SAU PALATUL „LUICHENZ“

Ce mi-l Maximilian, ce mi-l Manissalian! — își zice c'un tupeu, care-l prinde și-l face să calce a..... împărat. A rămas cu ochii holbați, tot zgîndu-se după dame; preferă însă celora de pe „Bulevard“ pe cele dintr'un „carré“ oarecare.

E cerealist „pur sang“; strînge în deosebi porumb, ca să aibă, pe semne, cu ce-și hrăni porcii.

Toldeauna în curentul modei, a rămas în urmă numai cu echipajul, care n'a fost prevăzută încă cu cauciuc. De alt-fel părțile moi ale lui Manissalian XV sunt așa de elastice, în cît nu credem, să simtă trebuința a tot felul de „gume“ improvizate.

Poartă minile regulat la spate, cînd nu le ține în buzunarele pantalonilor. Chestie de gust și de deprindere!

Și-a făcut un palat în stil „arrivist“ și care urmează a-i trece numele la... *posterioritate*.

Are camere de toate formele și de toate dimensiunile, așa că ar putea găzdui mosafirii de toate calibrele. Palatul acesta are un singur inconvenient: nu-l... al subscrișului!

Semne particulare: Clîștigă la cărți numai atunci, cînd nu pierde.

S.

CHEMAL EFENDI

O fericită inspirație a avut d. Prefect al județului, atunci cînd a hotărît ca școala din Medjidia, a cărei piatră fundamentală s'a pus săptămîna din urmă, să poarte numele fostului primar al aceluia oraș.

Și cine nu a cunoscut pe fericitul intru pomenire Chemal Efendi, care dacă mai avea ceva turcesc într'insul, apoi era numai numele și fesul!

Puțini demnitari, chiar printre Români de origină, a numărat Dobrogea, cari să fi avut o mai exactă concepțiune asupra ideeii de stat și o mai vie dorință pentru binele obștesc, ca răposatul primar al Medjidiei. Patriotismul său a rămas proverbial.

Se construia biserica dela Medgedia, și, cum fondurile nu prea erau îndestulătoare, Chemal Efendi luă drumul Bucureștilor spre a cere o subvențiune dela Ministerul Cultelor. Ministru pe a-

tunci ere d. Take Ionescu, care căuta sub diferite pretexte să scape de acest inoportun festiș.

— Când un Mahomedan vine să ceară un ajutor pentru o biserică, un Ministru român nu poate refuza aceasta! — a ripostat cu energie Cneamal Efendi.

Ministrul a dispus îndată, ca să se dea 10 mii de lei.

Întreaga lui viață, omul acesta n'a știut de cit să îndatoreze pe toată lumea și dînsul, care vecinic era pe drumuri, cînd pentru unul cînd pentru altul, a trebuit să moară sărac — ca toți oamenii de treabă...

Se povestesc o mulțime de anecdote pe seama acestui tip popular. Voia să ia din Gara de Nord trenul pentru Fetești, ca să vină acasă (pe atunci, pînă a nu se face podul peste Dunăre, comunicațiunea nu era directă) și cum Tătarii pronunță p în loc de f, Cneamal Efendi ceru la ghișeu un bilet pentru *Petești*. Casierul îi dete un bilet pentru *Pitești*, iar portarul îl îndreptă la trenul dela Vîrciorova.

De ce înainta trenul, Cneamal Efendi băga tot mai mult de seamă — de altfel drumul Feteștilor îi era cunoscut — că sboară prin ținuturi streine; de cîteva ori a chemat conductorul, care, la întrebarea sa, dacă merge la *Petești*, îi asigură într'una, că e pe drumul *Piteștilor*.

La „destinație” dînsul a fost dat jos, în mijlocul asigurărilor tuturor, că în adevăr acolo s'ar găsi *Piteștii*, și, cînd în sfîrșit după un ocol de două zile nimeri la Medjidia, cu cit haz povestea el tuturor această nostimă întimplare.

Figura, apucăturile și corectitudinea lui Cneamal Efendi sunt încă vii în amintirea tuturor de aci, și comemorarea numelui său, prin dispozițiunea luată, de a se da acesta școalei din Medjidia, poate fi o pildă vie pentru mulți slujbași nu numai din Dobrogea, dar chiar din întreaga țară.

Saroglu

SECRETUL MUNTELUI

De pe terasa unui hotel din L., urmăream c'un benoclu călătorii cari se urcau pe Gemmi. O doamnă apropiindu-se de mine îi oferii locul meu. O cunoșteam din vedere. Era o femeie foarte bătrînă, care se preumbla în totdeauna singură și nu vorbea niciodată nimănui.

Ea îmi mulțumi cu un suris și făcu un semn negativ. Îi spusel pentru ca să zic ceva: — V'atî urcat vre-o dată acolo sus? — O! făcu ea, sunt șasezeci de ani de cînd cunosc Gemmi cu toate colțurile și colțisoarele lui.

— Șasezeci de ani repetai eu cuprins deja de curiozitate. De sigur că trebuie să se fi schimbat mult lucrurile de atunci?

— O, foarte puțin. Lucrurile nu se prea schimbă în țara aceasta. Drumul a mai fost lărgit și întărit în cîte-va puncte; ici și colea s'au pus cîte-va bariere și atita tot. Pe timpul meu nu se vedea în această pîlnie, colo sus, crucea care amintește căderea d-nei d'Herlaincourt. Cit despre satul Baius și pe atunci era ca azi aproape. Frumoasa sosea ce trece prin L. nu exista. Poșta federală nu urca pînă aici iar scrisorile le aducea un pieton. Turisții soseau din Sierrre pe un drum foarte greu, care înconjura coasta muntelui Narone. Și azi i se mai vîd urmele dincolo de Dala.

Se așezase pe un fotoliu iar eu luai loc loc pe un scaun lîngă ea. Cel singurateci de multe ori au cîte un moment de sociabilitate. Sunt momente cînd și cei mai tăcuți simt o mare nevoie de a vorbi, de a povesti și de sigur că și bătrîna mea se afla sub influența unii asemenea moment. Eram decis s'o încurajez. Aceste ființe din alte timpuri au cîte odată de povestit lucruri cari es din cadrul banalității.

— Astfel, reluai eu, atî venit aci mică, de înd erați copilă, cu părinții d-v.?

e — Părinții mei? nu i-am cunoscut. Am

venit la L. cu unchiul și mătușa mea care mă creșteau, sau mai bine cari își închipuiau că mă cresc. Erau niște burghezi din Vevoy. Toată ziua jucau domino într un colț ai saloanelui. Luna August o petreceau la L. dar Dumnezeu știe pentru ce, căci nici aici nu-și lăsauf nesfîrșitele lor partide de domino. Numai cîte odată, foarte rar se plimbauf între Grand Baiu și prima bancă din strada Scărilor.

— După cit se pare, nu prea iubeați pe unchiul și mătușa dv.

— Îi detestam!

Am crescut — după cum se zice — la umbra lor, o umbră grozav de rece.

Mătușa mea era dulceata însăși; unchiul meu severitatea încarnată, însă eu cred că preferam mai bine această severitate a unchiului meu dulceleii mătușei mele. La urma urmei poate că nu erau oameni răi. Imaginația mea de copilă le mărea defectele.

Acolo unde eu vedeam niște tirani și monștri nu erau, probabil de cit niște imbecili și caraghioși. Însă nu știu zău de ce-ți vorbesc atita despre dînsii. Asta n'are nici o legătură cu istoria ce voesc să ți povestesc.

— A! așa dar e o istorie? mă indoiam.

Ea surise.

— Cu femeile bătrîne, zise ea, totdeauna te expul la asemenea primejdii.

Cu toate astea, reluă ea, aceste detalii nu sunt tocmal absolut inutile: ele îți explică de ce eram cea mai sălbatcă dintre copilele de vîrsta mea.

P'atunci aveam vre-o 12 ani. Cînd eram la băi la L., fugeam atit cit puteam de societatea oamenilor mari și chiar de copii fiindcă eu nu știam să mă joc. Singurică, rătăceam toată ziua pe munte, cu herbarul meu suspendat de git cu o panglică. La 10 ani urcasem cele mai inalte piscuri și eram tot așa de ușoară pe munte ca și pe străzile orașului. Aproape în fiecare zi mă uream pe munte și în totdeauna mă opream într'un colțisor care îmi plăcea foarte mult. Poate că l-ai observat și d-ta. E un mic luminiș care se deschide la cotitura drumului, îndreptat spre cavitatea interioară a muntelui.

La începutul sezonului se găsea acolo cit-va edelweiss,*) primele ce se întînesc în această regiune. Mai mult: era acolo — nu știu dacă o mai fi și azi — un mic brăduț. O! foarte pipernicit, dar care mă interesa mult mai mult de cit frații lui, gigarii muntelui. El cuteza să trăiască acolo sus, ca o sentinela pierdută a vieții forestiere în pragul unei lumi de zăpadă și de pietre. Bine înțeles că pe atunci nu-mi ziceam astfel, dar simțeam această senzațiune care forma o legătură între existența mea și cea a micului brad; mai era ceva: o mică peșteră naturală în stîncă, o ascunzătoare numai bună pentru talia mea. Mă vîram într'însa și ședeam acolo ore întregi, fără a fi văzută de cei cari scoborauf sau urcauf muntele. Auzeam unele din cuvintele lor cînd treceau mai aproape de mine și făuream asupra lor tot soiul de romane. Cînd muntele era singur și tăcut aveam alte închipuiri: Îmi imaginam că sunt un vîntător la pîndă, ori un urs în vizunia sa, ori un pustnic în chilia lui.

Într'o zi — eram în ascunzătoarea mea de dimineață — unchiul și mătușa mea fiind duși la niște prieteni din Zermatt, mă dădură în grija unei doamne, care însă nu se ocupa de loc de mine; îmi luasem demîncare acolo sus. Era în ziua de 15 August și clopotile sârbătoarei se auzeau pînă la mine în vizunie. De dimineață ploase și timpul rămăsese închis. Drumul era plin de noroi, așa că turisții erau puțin numeroși. Nu numărai de cit trei într'o oră. Trecuse deja o bucată bună de vreme și numai văzusem pe nimeni, cînd de odată auzii un șgomot de voci deasupra capului meu: o voce de bărbat și una de femeie. Ei scoborauf încetșor, cu un pas greoi și ostentit, isbind pietrele cu bastoanele lor. Numai de cit destinsel cîteva cuvinte

*) Fioarea Reginei.

germane. Vocea bărbatului era surdă, gravă, guturală, cea a femeii era subțire, trîgănată și oarecum plîngătoare. Vocile și pașii lor se apropiau ori se depărtauf după cotiturile drumului. O piatră pe care o loviseră ei se rostogoli pînă la mine și se opri în fața mea. În sfîrșit ajunseră aproape de bradul cel mic și acolo se opriră pentru a răsufli poate.

Nu erau mai departe de un metru de mine însă nu mă puteau vedea.

De-odată dama strigă:

— Un edelweiss!

Era singura care mai rămăsese în luminiș. Trecătorii le culesese pe toate celelalte. Aceasta rămăsese fiindcă era chiar pe marginea prăpastiei.

După un moment o auzii:

— Trebuie s'o am.

Bărbatul nu se oferi să se ducă s'o ia dar îl observă cu răcoala:

— Ia seama, e periculos.

Acest cuvînt păru c'o încurajează mai mult. Ea înaintă puțin cîte puțin, ea fascinată de floarea albă care se lungea inocentă plutind chiar deasupra prăpastiei.

Acum îl vedeam bine, însă, cum erau întorși cu spatele la mine, nu mă vedeau.

— Dacă 'mi dai mîna, zise ea, nu-ți nici o primejdie.

Ea îngenuchiă, întinse o mîna către floare și cealaltă către însoțitorul ei. El se aplecă asupra ei. Atunci văzui un lucru extraordinar. În loc să ia mîna ce îi întindea dama, isbi brusc pe umăr și pierzînd echilibrul ea alunecă în spațiu. Aceasta n'a durat nici o secundă. Căzînd femeia se 'ntoarso cu fața spre mine și văzui ochii ei cuprinși de o spaimă teribilă. Gura i se deschise pentru a țipa, dar nici un sunet nu se auzi. Nu auzii nici măcar șgomotul depărtat al căderii ei, care se pierdu în vuetul torentului.

Bărbatul se trase brusc înapoi. În acest moment i-ar fi fost ușor să mă vadă, însă nu zări nimic. Fața lui vîntată, convulsionată, era oribilă de văzută. Se oprise lîngă brad și auzeam respirația lui șuerătoare. Două minute se scursese.

Din nou scoboară cineva muntele. Era un țaran cu o vacă. Bărbatul aleargă înaintea lui strigînd cu o voce strangulată:

— Femeea mea! A căzut!

— Unde?

— Acolo! în abiz! Voind să culegă un edelweiss!... Unde pot găsi ajutor?

— Vino cu mine.

Ei porniră în grabă la vale și eu rămăsef singură.

După ce trecu citva timp eșii binișor din ascunzătoarea unde stătusem rece și înghețată de spaimă și emoțiune. Bastonul nefericitof femeii era încă acolo. Pe marginea prăpastiei o mîna de iarbă desrădăcinată de căderea ei și edelweiss-ul pentru care își găsise moartea îl culesel și-l luai cu mine; apoi scoborii și eu.

Satul era în fierbere. Nu se vorbea de cit de accident: fiecare 'l povestea după cum credea, dar nimeni nu știa adevărui.

Toate călăuzele plecară pentru a scormoni abizul împreună cu bărbatul a căruif durere — ziceau unii — era sfîșietoare de văzută. Spre miezul nopții o procesiune lugubră intră în sat, la lumina torțelor. Aduceau un corp desfigurat. În urmă mergea un om suspinînd și frîngîndu-și minile.

Adoua zi pe seară plecase luind cu dînsul rămășițele femeii sale, cînd unchiul meu și cu mătușa mea se întoarseră dela Zermatt.

— Și, întrebauf eu, n'af spus nimic?

— Nu! Mai întii nu m'ar fi crezut nimeni. Ar fi zis că sunt nebună sau răutăcioasă. Ș'apoi la dreptul vorbind, ce-am văzut? Eram sigură c'am asistat la o crimă?

— De fapt, zisef eu poate că nu era de cit un accident.

— Crimă sau accident, scena de pe Gemmi îmi sguduise pînă n'ratrit nervii în cîte multă vreme o visam în fiecare noapte. Sănătatea mea se resimțea în timpul acestei vîrste de

creștere în care intrasem, și fără îndoială că acestul eveniment se datorează numeroasele crize care mi-au turburat cîșiva ani din viață, în timp ce tristețea și sălbătecia mea se îndoiesc. Nu mai vorbeam cu nimeni, însă îmi frământam mintea pînă la oboseală cu această problemă. Din cînd în cînd mă uitam lung la edelweiss-ul cules de pe marginea prăpastiei și care a fost un martor, aproape un autor, în oribila dramă. Păstram floarea între două file dintr-o carte intitulată «*Crimile necunoscute*» pe care mi-o dăduse o bonă a unchiului meu, cînd părăsise serviciul. Era o povestire în stil senzațional a tuturor crimelor faimoase, ale căror autori nici odată n'au fost descoperiți.

Cu toate acestea, puțin cîte puțin, alte preocupări intrară în viața mea și această afacere rămăsese în al 2-lea plan. La 19 ani mă gîndeam la măritis ca la poarta prin care aș fi eșit... eram să zic din infern, să zicem însă din purgatorul meu. Mătușa mea, cu toate că îmbătrînea, nu se făcea mai bună. Cît despre unchiul meu, văzînd că se apropie majoratul meu, îl apuca oare care neliniște gîndindu-se la compturile tutelei sale, după cum am înțeles mai tîrziu. Amîndoi doreau să se debaraseze de mine cît mai curînd posibil, însă printr-o căsătorie care n'ar fi turburat întru nimic aranjamentele financiare luate cu averea mea personală.

Întîlnisem de mai multe ori la o prietenă a mea din Morges pe un tînar artist francez, care îmi plăcea mult, dar era grozav de sfios și de neîncrezător în el însuși, pînă la exces. Nu știam nici chiar dacă îl atrăsesem atențiunea asupra mea.

Mătușa mea, nu știu cum, nu-l surise această înclinațiune a mea, și unchiul meu, foarte alarmat, se puse cu o activitate febrilă să-mi caute un bărbat după gustul său.

El crezu că l'a găsit într-o persoană, cu care avea interese comune.

Intr-o bună zi mă pomenesc cu mătușa mea, că-mi zice:

— Azi așteptăm vizita unui domn din Stuttgart, care e corespondentul unchiului tău. El se cheamă d. Schwarzmänn. Ar fi de dorit scumpa mea copilă, ca tu să-l plac și să-ți placă chiar și ție.

— Imi displace deja.

— Ce absurditate. Nici nu-l cunoști încă. Ar fi pentru tine un bărbat excelent. Nu are mai mult de 40 de ani și e văduv.

A! nu vreau să iau un văduv.

— N'ai dreptate. Un văduv fără copii e o comoară, mai ales cînd prima lui femeie — după cum e cazul d-lui Schwarzmänn — i-a lăsat o frumoasă avere prin testament. De alt fel un văduv nu-și pierde capul pentru o copilă, cunoaște prea bine viața pentru a-și face iluzii asupra căsniciei. Cu dînsul nu e nici o primejdie de a avea desiluziunile de neînclăturat după o mare pornire a inimii.

Ei, răspunsei — vreau din contră tocmai un om care să-și piardă capul pentru mine, care să nu cunoască viața și pe care s'o învețe cu mine dinpreună, în loc de a mă învăța cum se învață geografia ori algebra.

— Vorbești prostii, răspunse mătușa mea înțeleaptă. Te previu, că unchiul tău o ferm decise să nu te lase, să respingă o asemenea partidă.

În momentul cînd d. Schwarzmänn intră în salon recunoscu pe omul de pe Gemmi. Puțin mai gros și cîte-va fire de păr alb în barbă, însă aproape neschimbat. Nu știu cum m'am ținut de n'am strigat, de n'am leșinat. Trebuie să fi avut un aer caraghios, însă o puseră pe socoteala acelei puerile stupidități ce însoțește întrevederile matrimoniale.

În timpul prînzului care mi-s'a părut lung de moarte, toate circumstanțele evenimentului, pe care începusem a-l uita, îmi reveniră în minte cu o precisiune teribilă, ca și cum m'a-și fi regăsit în dosul micului brad. Credeam că, aud încă respirația lui găfîitoare. Și omul care era acolo în fața mea, de cealaltă parte a mesei, cu aceleași trăsuri, a-

ceeași figură, era așa de diferent. Văzîndu-l, toată lumea ar fi zis: «Oh! ce brav om!». Puțin cam banal, cam burghez, dar un brav om! pînă și acel accent nemțesc așa dulceag, așa de asigurător!

După masă, unchiul meu își aduse aminte că avea de scris cîte-va scrisori, iar mătușa mea că uitase să-și stropească niște flori din grădină.

El rugară pe bunul d. Schwarzmänn de a-l scuza un moment și bunul d. Schwarzmänn îl scuza. Astfel că rămăseși singură cu dînsul. În sine toată ființa mea se revoltă, însă păream liniștită.

De altfel nu aveam nimic de înspăimîntător, un aer prostesc! da, grozav de prostesc și grozav de încurcat. Evident că nu știa cum să înceapă. În urmă sfîrși prin a-mi spune pe un ton de școlar, care recitează un compliment.

— Permiteți-mi domnișoară de a profita de aceste cîteva momente, cît suntem singuri pentru a aborda fără nici-un înconjur o chestiune care 'mi stă pe inimă și la care ești interesată. Eu sunt franc și merg drept la scop. La vîrsta mea nu se ia drumul cel mai lung pentru a ajunge la fericire.

Se opri un moment pentru a observa efectul acestei fraze, de care părea foarte satisfăcut. Reluă apoi, puțin cam deconcertat prin nemîșcarea mea.

— Mi s'a spus mult bine despre D-ta, însă văd că ați rămas mai pe jos de realitate. Unchiul d-tale e favorabil intențiunilor mele, și m'ai face cel mai fericit om, dacă al voi să primești cererea mea.

Total era convenabil pentru acea epocă. În acești termeni, un văduv de 45 de ani trebuia să ceară mina unei fete 18 ani. El aștepta cu grije răspunsul meu.

— Domnule, îi zisei, nici eu nu cer mai mult...

Figura lui se ilumină.

— Ah! iată un cuvînt bun!

— Însă, eu pun o condițiune pentru consimțămîntul meu.

— Dacă lucrul stă în puterea mea, zise el din nou îngrijat... Poate că nu voiți a trăi în Germania... Înțeleg că ideea, de a părăsi pe mătușa d-voastră...

Il întrerupsei.

— Nu-l vorba de asta. Aș vrea să știu unde ne vom duce în voiajul de nuntă.

Nouă explozie de surisuri și de fericire. Această copilărie îl încîntă.

— Dar cum!... n'ai de cît să vorbești. Poate că vrei în Italia? E țara clasică a artelor. De asemenea și Spania, mantilele, castagnele...

— O! nu! nu! E mai simplu. Vreau să mergem în Elveția.

— Perfect! perfect! Eu ador Elveția.

— Ne vom duce în Oberlandul bernez.

— Fără îndoială!

— Vom traversa Gemmi.

În acest moment el păru interzis! Eu continuai:

— La soaborirea spre L. este un loc unde ne vom opri. E un mic luminiș aproape de virful muntelui, se vede acolo un brad și Edelweiss.

D-l Schwarzmänn păli și agită nervos ploapele ochilor. Eu continuai:

— Imi plac foarte mult Edelweissul și vreau să culeg una cu d-ta. Ele crește chiar pe marginea prăpastiei, dar — adăogal, servindu-mă chiar de cuvintele moartei — dacă imi vei da mina nu va fi nici o primejdie.

— La 15 August 18... la 3 ore, adăogal eu, am cules ultimul Edelweiss, ce mai rămăsese în acel loc.

Cîteva minute mai înainte, o altă persoană a voit să-l culegă, însă n'a putut din cauza unor circumstanțe foarte ciudate... pe care vi le pot povesti...

— D-ta erai acolo? bilbii el cu o voce de-abea auzită.

— Eram chiar acolo. Mă duc să v'aduc această floare. Vă va face cred mare plă-

cere de a o revedea... de a o vedea vreau să zic. O păstrez într-o carte, care are ca titlu «*Crimile necunoscute*», un volum foarte interesant, la care s'ar mai putea adăoga o mulțime de capitole.

Îi întorsei spatele și eșii din salon, cînd mă întorsei un minut mai tîrziu cu cartea în mîna, ei părăsi camera și chiar casa.

Unchiul meu și mătușa mea, care ne pîn-deau fură repede în curent cu această fugă.

Ei mă întrebă furioși:

— Ce-al putut spune tu d-lui Schwarzmänn, ca să-l faci să plece așa brusc?

— N'am vorbit de cît de lucruri indifereente, de frumusețile naturii, de voiajuri, de flori... Mă dusesem să aduc un Edelweiss, pentru a i-l arăta și pînă să viu eu, el a și plecat.

— Trebuie să se întoarcă, zise mătușa mea. Nu s'a mai întors nici o dată.

Nu știu cum a explicat conduita sa unchiului meu. — Și știi d-ta? teamă mi-e că, prin lumea asta se găsește mulți criminali nepe-depsiți, care mor pe patul lor înconjurat de respectul tuturor, și merg de se odihnesc în urmă sub umbra unui epitaf plin de laude, după cum s'o fi întîmplat de sigur și d-lui Schwarzmänn — a aceluia cel puțin pe care l'am numit astfel, căci bine înțeles că nu-l acesta adevăratul său nume.

— Imi dați voie să vă întreb D-nă, dacă în urmă v'ați măritat după dorința dv.?

— Da! am luat pe artistul, pe care-l iubeam?

Imi spuse numele său și imi aminti că acest nume era cunoscut aproape celebru în copilăria mea.

— Bărbatul meu, zise ea, a avut succese la expozițiuni, a luat chiar prima medalie. Dacă ar fi trăit ar fi fost ales la Institut. Am avut 2 copii — Aci vocea sa netă și ascuțită se înmue deodată. — apoi am pierdut totul. Am rămas singură. Cum eram o mică sălbatică acum 60-de ani, așa am rămas o babă sălbatică. Am avut însă și eu partea mea de fericire, ori cît de scurtă a fost ea, și trebuie să mulțumesc lui D-zeu că n'a îngăduit să devin femeia unui asasin.

— D-ta ești mirat poate că ți-am încredințat această istorie, D-tale un necunoscut. Însă mi s'a spus că ești scriitor. Scriitorii nu sunt în todeauna discreți!

Ei bine, dacă într-o zi ți-o veni gust, vei povesti aventura publicului Merită această osteneală și ar putea face pe unii cititori să reflecteze.

Ei mi-am terminat cura și miine plec. Nu îndrăsnesc a zice la revedere: Aceasta e o formulă care nu mai e în uzul meu.

Apoi imi întinse mina, aruncă o ultimă privire spre Gemmi și intră în hotel.

De atunci n'am mai văzut-o.

(Din franțuzește)

A. Filon.

CORPORATIUNILE ȘI SINDICATELE DE MESERIAȘI *)

Am arătat, în numerele precedente, întru cît mișcarea sindicalistă, întreprinsă în ultimul timp de o parte de meseriași, poate fi socotită de socialistă, în curatul sens al cuvîntului; am arătat de asemenea că, această acțiune n'ar putea duce în nici un caz la satisfacerea nevoilor clasei meseriașilor, întru cît, în prima linie, ea întrefine vrăjba între dînșii, făcînd astfel imposibilă o conlucrare a întregii mase, și, al doilea, acțiunea sindicatelor n'ar face de cît să se perpetueze această rea stare de lucruri, strîmînd, în cazul cel mai bun, nemulțumirile și lipsurile dela corporațiuni la sindicate; am susținut, în sfîrșit, că cuvîntul hotărîtor asupra organizațiunii corpului

*) Vezi No. 3, 4 și 5.

meseriașilor din țara românească nu-l pot avea de cât meseriașii români.

Să analizăm astăzi cauzele, cari au putut provoca o mișcare printre meseriași și să căutăm unde rezidă răul. Am recunoscut dela început că, legea meseriașilor din 1903 prezintă oarecare lipsuri, și era natural — pe lângă nemulțumirile provocate de faptul, că ea n'a putut căpăta să acopere de demnități, pe toți ciși se așteptau la aceasta — să se jignească unele interese, atunci când au venit în conflict capitalul cu munca și să se producă astfel supărări și dizidențe.

Dar oare, o conlucrare sinceră din partea tuturor meseriașilor n'ar fi putut duce la o modificare și complectare a legii?

Fără îndoială că da, de cât iacă ce s'a întâmplat? Oarecari căpetenii de meseriași, cari mai înainte aveau rolul de agenți electorali printre colegii lor, nărăviși și susținuși de către politicienii, cari vor să profite de toate împrejurările, au adus cu dînșii în sinul corporațiilor toate moravurile lor păcătoase. Și, în loc să profite de faptul că, strînși la un loc, ei formează o putere, în virtutea căreia ei și-ar putea îmbunătăți soarta clasei lor, dînșii au căutat să transforme asociațiunile lor în cluburi și agenturi electorale. De aci, luptă între agenții de diferite culori politice, desfășurare de patimi violente, care din nenorocire se repercutează cu mai multă sălbătecie prin masa brută și așifată.

Nu puțin a contribuit la înrăutățirea acestei stări de lucruri înfiinșarea așa numiților secretari-inspectorii. Acești oameni căpătuși prin politică — căci posturile lor nu sunt de cât niște sinecuri politice — era firesc ca ei să se prezeze la orice joc al acelor, cari le-au asigurat o pâine, așa că agenții electorali din corporațiuni, de aceeași culoare cu secretarii inspectorii, au putut găsi un sprijin în operațiunile lor, pe cînd agenții de culoarea cealaltă a trebuit să părăsească câmpul de luptă și să caute teren de operațiune chiar la syndicate.

Greșeala e de neiertat. Meseriașii și mai ales șefii lor, trebuia să rămână ai lor, ai meseriașilor, și în nici un caz nu trebuia să se înroleze în rândurile partidelor actuale de guvernământ. Numai așa dînșii ar fi putut obține și de la unii și dela alții satisfacerea tuturor cererilor lor, pe cînd acum, așa desbinași cum sunt, trebuie să-și cerșească drepturile, și — ce e mai de îngrijat — meseriașii români, nemulțumiți și scîrbiți, au început să alunece pe o pantă periculoasă, înscriindu-se în cluburi prin care niște străini de neam și simțiminte românești caută a compromite nu numai bunul nume al meseriașilor români dar chiar și pe al țării aceleia!

Toți cei cu mintea limpede și sufletul curat să ougele bine la cele scrise de subsemnatul dintr'o adîncă convingere și dintr'o neștrămutată dragoste pentru clasa meseriașilor români.

Ce-sar.

RETEVEIE

Un „junimist“ dobrogean

La celebrarea serviciului „fuziunii“ dintre conservatori și junimiști, care a avut loc acum vre-o două săptămîni, azista ca spectator și d. Ali Riza Crimizade, din Constanța.

Doi inși din mulțime, intrigati de prezența acestuia, la o solemnitate a partidului „boeresc“ român, ar fi dorit, parcă, să afle relații asupra acestui ilustru necunoscut.

E un june ture! — interveni un altul din asistență.

Lectură amuzantă

Dizolvindu-se Cercul „Frăția“ dela Murfatlar,

s'a dispus ca biblioteca acelei societăți să se doneze bisericii din localitate.

Această bibliotecă se compunea din câteva colecțiuni de gazete franțuzești ca: *Le Rire*, *Frou-frou*, *Fin-de-Siècle* etc.

Interesantă lectură pentru dascălul acelei biserici!

Un Român Englez

E cunoscută în deobște ciudata ortografie a limbii engleze, după care — vorba celuiia — scrii una și citești alta.

Geniul pomenitei limbi, pe cit observăm, a început a pătrunde și în ortografia noastră, și era natural ca el să se manifesteze mai întâi în lumea comercială.

Vă vom da o pildă:

Există pe strada Carol, din orașul nostru, o firmă pe care stă scris „Ioan Philippu“ și care totuși se citește de toată lumea „Niță Filip“.

ABATORIUL

Suntem aceia, cari am dat la timp alarma asupra primejdiei ce amenință orașul nostru, pe urma contaminării satului limitrof Anadolchioi, prin infectarea lacului cu același nume, în care se aruncă, anul trecut, resturile animale dela abatoriul instalat de d. Bănescu, în țirgul de vite din acea localitate.

Am arătat, cu date oficiale, la ce cifre ajunsese să se urce mortalitatea, a copiilor mai ales, în acel sat și am reprodus rapoartele medicului plășii respective, în care se descria înspălmîntătoarea stare sanitară a populațiunii din Anadolchioi, unde bolile secerătoare se instalaseră în stare endemică.

Suntem astăzi în pozițiune a anunța că, actuala administrațiune a luat grabnice și îndestulătoare măsuri pentru preîntîmpinarea răului semnalat.

Se va prelungi tubul de scurgere cu încă 30 metri în lac; i se va da o înclinare mai mare; pistoanele de pomparea apei pentru spălătul tubului vor fi înlocuite cu altele mai puternice și se va trimite apă încontinuu pe tub, prin care nu se va scurge de cât singele; resturile animale vor fi transportate cu căruțe ermetic închise în niște cisterne, care se vor construi anume și unde vor fi arse cu var.

Țărnișurile lacului, în stușișul cărora se ascund tot felul de insecte, se vor petroliza.

S-au luat de asemenea măsuri, ca să se desființeze abatoriul primitiv al satului Anadolchioi, care încă contribuia la infecțiune, permișindu-se tălerea vitelor satului în abatoriul orașului.

Toate aceste dispozițiuni — și care sunt puse în executare — dau cea mai puternică desmintire svonurilor lansate de d. Bănescu & Cie, în mîrșav scop electoral, că actuala administrație ar avea intențiunea să transporte abatoriul în oraș.

Nu s'a putut gândi nimeni la un lucru ca acesta, cînd un contract formal dă drept Primăriei Constanței să beneficieze de instalațiunea din Țirgul de vite încă pe patru ani de zile, de aci încolo.

BIBLIOGRAFII

A apărut și se află de vînzare la toate librăriile, „Gazeta și Gazetărie“, conferință ținută la Ateneul Român de d. A. Alexandrescu-Dorna, redactor la ziarul „Universul“.

Prețul 50 bani exemplarul.

REPORTAJ POLITIC

Alegerile comunale urmînd a se efectua, pe cît se crede, prin luna viitoare, „Opozițiunea“ din orașul nostru a început să se agite. Se încearcă uneori furtunul și într'un pahar cu apă!

În vederea aceasta au avut loc mai multe întruniri intime, pe la casele diferiților membri ai așa zisei opozițiuni.

Oamenii cuminți își spală rufele în familie. Cel d'întîi conciliabul s'a ținut la d. avocat Traian Fortun.

Au participat d-nii I. Bănescu, N. Simionescu, Em. Stănescu, fostul substitut, D-rul Zisu, Simion Petrescu, D. Alexiu, H. Dimitriu, A. Tanta, Protopopescu, N. Cialicu, V. Mormoceanu, A. Riza Crimizade, Petre Grigorescu, Petre Vulcan și Anton Șerbănescu. Acesta din urmă venea regulat și la întrunirile opoziției de mai deunăzi.

A vorbit d. Bănescu, care a căutat să arate că, față cu suspendarea de către actuala administrație, a lucrărilor puse de d. sa la cale, e de datoriasa să se miște. Un aparat „Röntgen“ ar fi putut prinde în acel moment mișcarea oarecari gîrgăunți pe sub chelia fostului primar.

D. Simionescu a vorbit în același sens.

D. Grigorescu a susținut că, actuala administrație trebuie luată cu ciomagul la goană. Ca să fim complecți, trebuie să adăogăm, că fostul ofițer al stării civile mînuia aceiași bită — nu sunt câteva luni — în biuroul redacției ziarului „Cuvîntul“ contra d-lui Bănescu și a celor cari îl înconjură.

În sfîrșit d. Cialicu a pus punctul pe i.

D. sa a spus că, nu înțelege noua candidatură a d-lui Bănescu, cînd d. sa, demisionînd imediat după venirea noului regim, a ținut să arate, că nu înțelege să lucreze sub acest guvern.

În mijlocul unui tumult, care a speriat din somn copiii d-lui Fortun, această întrunire a luat sfîrșit.

A doua a avut loc la d. Mormoceanu; dela aceasta a lipsit, între alții de mai sus și d. Zissu, care, după ce s'a uitat de trei ori prin fereastră în casă, a plecat.

Acest conciliabul a degenerat într'un adevărat scandal, cînd a ajuns vorba la contribuțiunea bănească.

Cel întruniți revoltați de faptul că, d. Bănescu, care a avut fondurile comunei pe mină, țipă cît toți, fără ca să pună jos, un ban, au decis eliminarea lui.

A treia întrunire, dela care a fost exclus șeful opoziției, s'a ținut la Banca Plugaru-lui român. Au participat d-nii: H. Dimitriu, Tanta, Protopopescu, Zissu, Petrescu, M. Gelebi, Vulcan, Ioniță Dimitrescu, Fortun, Crimizade, Alexiu, Mormoceanu și nelipsitul dela întruniri A. Șerbănescu.

S'a decis scoaterea unei gazete, care să combată și s'a făcut iar apel la pungă. Singularul care s'a executat a fost d. A. Crimizade — spre a se conforma zicătoarei: Turcul plătește! Cel-lalt a rămas, ca să dea în rate lunare — ca orice Român, cari se respectă.

Cu această sumă s'au prezentat d-nii Simion Petrescu, Petre Vulcan și Ștefan Chiarișescu la toți tipografil din oraș, cari însă au refuzat categoric să imprime gazeta — singura garanție ce prezintă d. Petrescu ne-fiind suficientă, cei-lalt doi neavînd nici un fel de curs pe piață...

S'a resimțit la aceste conciliabule focul vervei convingătoare a d-lui Tănăsache Hagi Gheorghiu.

Vom urmări de aproape secunda activitate a „opoziției mixte“ din Constanța. (D. Grigorescu a declarat la întrunire că este și rămîne liberal).

Cit privește pe guvernamentalii dorm polauri.

Reporter.

ȚIGANUL-IMPĂRAT!

*Ce stranie și crudă-i de multe ori și soarta!
Îți dă pe nas, pe gură, fără să-ți ceară costul,
In sus te cocoșează, de nu-ți mai afli rostul,
Te plimbă prin palate, și-apoi.... ți-arată poarta!*

*Ajuns, din chiar senin, țiganul nostru împărat,
Nu-l mai lua nici locul și nici jețul.....
De, trebuia un «nebun», să-î dea cu făcălețul
Acolo, unde nu odată cirpit el s-a purtat.*

*Reprezinta aici partidul zis «conservator» --
Și-avea «allură» de boier — n'avem ce zice...
Ascund «talente» uneori și treptele mojice!
De cât 'Mnia-luî a dus cu el apucăturile de obor...*

*Astăzi trintit din nou acolo, d'unde a eșit,
Va re-lua — nu 'ncepe indoială — meseria-î.
Va 'ntinde la clienți, plecat, iar pălăria-î
Și linge-va, greșosut, acolo unde a ștuchit.*

SAROGLU

PENTRU A PROTEJA TURMELE contra Muștelor

Un american a imaginat o compoziție specială, inofensivă pentru vite, care pune turmele la adăpost de muștele care le înțepă și nu le dă pace, făcându-le să slăbească producțiunea laptelui la vaci.

Această compoziție a fost întrebuințată mai întâi la stațiunea agronomică din Kansas.

Iată din ce constă această compoziție: 1 și jumătate livră rășină, 300 grame săpun negru, 300 grame untură de pește și 10—12 livre de apă. Totul formează un lichid cu care se unge părul animalelor cu ajutorul unei perii sau și mai bine cu un pulverisator. Mai întâi se începe a se unge animalele de 3 ori pe săptămână, apoi se poate unge mai rar. Acest metod a dat excelente rezultate la Kansas și în toate stațiunile agronomice unde a fost întrebuințat. Turmele n'au mai fost supărate de tăuni, muște și alte insecte supărătoare. Adăogăm încă, că lichidul în chestiune este cu totul inofensiv pentru vite.

Dizolvarea Parlamentului

NOILE ALEGERI

Parlamentul a fost convocat pe ziua de 26 Aprilie.

La ora 12 precis ședința s'a deschis sub președinția d-lui Cantacuzino, președintele Camerei, deși în sală se adunaseră ambele corpuri legislative.

Decretul de dizolvare

După deschiderea ședinței, d. președinte Cantacuzino-Pascanu acordă cuvîntul d-lui Dim. A Sturdza, care dă citire următorului mesaj regal:

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

„În fața împrejurărilor actuale, un apel la țară fiind necesar, v'am convocat în sesiune extraordinară pentru a vă încunoștința că Adunările Legiuitoare urmează a fi dizolvate“.

Cînd se vor face noile alegeri pentru Senat

Colegiul I, în ziua de Duminecă 20 Maiu.

Colegiul II, în ziua de Marți, 22 Maiu.
Colegiul universităților din București și Iași,
în ziua de Joi 24 Maiu.

Pentru Cameră

Pentru deputați: Colegiul I. în ziua de Sîmbătă 26 Maiu.

Colegiul II, în ziua de Luni, 28 Maiu.

Colegiul III, în ziua de Mercuri 30 Maiu.

În ziua de Duminecă, 6 Maiu se vor alege delegații colegiului al III-lea, conform articolului 9 din legea asupra procedurii electorale.

Convocarea noilor Camere

Adunările Legiuitoare sunt convocate pentru ziua de Joi, 7 Iunie, în sesiune extraordinară a anului 1907—1908.

O SATISFACTIE

Primum din partea D-lui Colonel M. Capșa, fost prefect al județului nostru, următoarea scrisoare, căreia, ne luăm voia, a o da publicității, fiind-că vine de la o persoană, care, prin pozițiunea sa, era cea mai autorizată de a aprecia atât corectitudinea subalternilor d-sale, cît și dreptatea câmpniilor noastre, duse în diferitele împrejurări.

Inregistrăm cu plăcere această satisfacțiune.

București, 23 Aprilie 1907.

Iubite Domnule Sarry,

Mi-a făcut multă plăcere jurnalul ce mi-ai trimis și te rog să ai bunătatea de a mă înscrie între abonații Dumitale.

Am trăit citiva timp între D-tră și îmi face multă plăcere, cînd pot avea noutăți, mai cu seamă date de D-ta, care, am avut ocazia de a mă convinge, că ești om drept și imparțial.

Cu mandat poștal am trimis la adresa d-le 10 lei și te rog de a primi o bună și prietenească strîngere de mînă.

Colonel M. Capșa

JELBARIII DELA SATE

Sunt în deajuns cunoscute isprăvile agașilor «jelbari», cari pun, fără-nimea mai ales, pe drumuri, înouă pe profani în tot felul de procese de mai năințe pierdute, iar pe alții îi fac să piardă sigure câștiguri de cauză.

Neajunsurile acestei clase de derbedei se resimt și mai mult, cînd dîngii se instalează și operează la sate, trăind din șesături a tot felul de intrigi și meschinării.

Din nenorocire asemenea specimene încep să-și facă apariția și în provincia noastră; și de unul din ele avem să ne ocupăm astăzi.

E vorba de un anume A. Țintă, stabilit la Murfatlar, trăind acolo din tot felul de expediente și a cărui singură îndeletnicire e de a băga zizanii printre locuitorii din localitate, exploatăndu-i pe urmă în toate chipurile.

Vom cita cîte-va din isprăvile sale, după care com da o copie fidelă după una din sutele de jălbi, ce zilnic se primesc la diferitele autorități, sub îndemnul acestui circotaș.

Sub cuvînt că va traduce din rusește o scriere asupra «Potemkiniștilor», a încasat cum doi ani o sumă de bani, fără ca această «operă» să fi văzut pînă azi lumii zilei.

A înființat o societate de ajutor. «V. lui Traian»; a colectat o sumă de cotizații și donațiuni, nimenea însă nu știe de soarta acestor bani.

A scos o gazetă Conștiința din care a...

rut numai un număr, încasându-se totuși o sumă de abonamente, cu voie și fără voie.

Dar vom încheia pomelnicul, reproducând o „jalbă” fabricată de acest d. Tintă, spre a-l țintui odată la stîlpul ce i se cuvine.

Reclamațiunea a fost adresată d-lui primar de Murfatlar în ziua de 29 Aprilie a. c. și îi dăm mai jos cuprinsul:

Subsemnatul Gh. Condrutz, locuitor și proprietar din această comună, viu a vă reclama contra așezării unui stîlp de telefon în fața ușei dela casa mea, și în apropiere de trei metri, prin așezarea acestui stîlp de telegraf care este peste 4 metri lungime, sunt amenințat ca prin cădere să-mi dărîm casa și chiar a-mi primejdi viața mea sau a celor ce s'ar afla în casă.

În luna Martie a. c. acest stîlp, care era așezat la 18 m. depărtare de casă a căzut și numai sîrma mi-a produs o grozavă sguulitură, lîindu-mă fierul după casă, azi cînd acest stîlp ar cădea de sigur că mi-ar dărîm casa și-ar pune în pericol viața celor ce s'ar afla în casă; Vă rog dar d-le Primar etc.

Cu stimă, (ss) Gh. Condrutz

E timpul — socotim — să se ia măsuri contra acestui individ, care a devenit, dacă nu un pericol, dar o pacoste pe capul pomelnicii comune.

Murfat-Bey

INFORMAȚIUNI

Dumineca din urmă, între alți vizitatori, a sosit în localitate și d. Dimitrie Sturza, președintele consiliului.

Cu toate că nu s'a aflat de venirea șefului guvernului de cit în ultimul moment, totuși o mulțime de cetățeni, în cap cu d. Christea Georgescu, președinte al comisiunii interimare și celelalte autorități, au eșit întru întîmpinarea eminentului om de Stat, care încă odată a știut să redea țării, în condițiuni excepționale, liniștea necesară.

D. Președinte al consiliului a sosit însoțit de d. Beldiman, ministru plenipotențiar al României la Berlin și de d. Vărnăv, prefect al județului.

În după amiaza Duminecii d-nii Sturdza și Beldiman au făcut o preumblare pe jos de-alungul digului portului, distanță de doi kilometri.

A doua zi distinșii noștri oaspeți au vizitat, însoțiți fiind de d. Vărnăv, palatul administrativ, al justiției și reședința regală.

Șeful guvernului, care a venit la Constanța spre a se repauza cîteva zile, n'a pregetat de a se interesa de aproape de lucrările portului, pentru cari Statul a făcut și face așa mari jertfe.

Marți, d-nii Sturdza și Beldiman, însoțiți de d-nii inginer Păslă, Vărnăv, comandorul Negru și alții, au vizitat succesiv șantierul plăcilor de beton armat, pentru construcția silozurilor, stațiunea petrolului, casa de pompe, etc.

Suntem siguri că, ilustrul om de Stat a putut fi fericit, constatînd giganticele lucrări ce se execută sub direcțiunea și cu concursul inginerilor exclusiv români.

Mercuri, cu trenul de 3 d. președinte al consiliului a părăsit localitatea, însoțit de d. Beldiman.

Anunțăm cu o deosebită plăcere logodna simpatice și gentilei domnișoare Elena R. Ionescu, impiegată la oficiul telegrafopostal din localitate, cu d. Vasile V. Tomescu, coleg de slujbă.

Urăm tinerilor toate fericirile.

Data alegerilor comunale pentru orașul nostru n'au fost fixate încă.

Veniturile Regiei Monopolurilor Statului din circumscripția noastră, pe luna Aprilie a. c., cu noul sistem de distribuție prin factorii poștali, a întrecut cu 15.000 lei suma încasată în luna corespunzătoare a anului trecut.

Noua emisiune a lozurilor Loteriei Regatului Român, fiind aproape complet subscrisă, la colectura de încredere P. Șapira din localitate; pe de altă parte, șansa acestei firme fiind stabilită, cum toată lumea știe, că câștigul principal de 20 mli lei, pînă la clasa V, a fost câștigat de unul din lozurile desfăcute de această Casă, atragem atențiunea amatorilor.

CUTIA CU RĂVAȘE *)

D. Ion Carataș fost șef de birou la Ministerul Cultelor, fost primar la Mangalia, fost controlor fiscal sub regimul trecut, ne trimite versurile de mai jos, cu rugămîntea de ale da publicității, fără a schimba din cuprinsul lor nici o iotă.

Îi satisfacem cererea.

Capete de vită la „Mamaia”

De-ar fi fost puse, nu mă mir

Căci, nu pot fi vite mai mari

Ca foștii edill.....

I. CARATAȘ

ROMANIA

PRIMĂRIA COMUNEI CONSTANȚA

COMISIUN. INTERIMARA

PUBLICAȚIUNI

No. 2652.— 30 Aprilie 1907

Prețul eșit la licitațiunea ținută în ziua de 12 Aprilie curent, pentru arendarea bufetului dela Cazinul comunal, neaprobîndu-se de comisiunea de licitațiuni prevăzută de art. 49 din legea comunală, se publică spre cunoștiința generală că, pentru arendarea acestui bufet pe timpul sezonului de băi din anul curent, se va ține o nouă licitațiune în localul acestei Primării în ziua de 15 Mai a. c. orele 4 p. m.

Această arendare are de obiect exploatarea cazinului și bufetului în profitul antreprenorului, cu obligațiunea pentru el de a întreține cea mai mare curățenie, a îngrijii de mobilierul cazinului care i se va da în primire cu inventar și a servi publicul vizitator cu articole de consumațiune și recortitoare de cea mai bună calitate, după un tarîț aprobat de Primărie.

Această arendare se face cu dreptul absolut pentru Primărie de a rezilia contractul în orice timp, îndată ce va dovedi că antreprenorul nu întreține curățenia în cazin sau n'are articole de consumațiune de cea mai bună calitate, sau cînd el și personalul său de serviciu nu s'ar purta cuvințios cu publicul vizitator al cazinului sau cînd se va primi cea mai mică reclamațiune în contra sa și a personalului de serviciu.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții pentru a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 500 lei, în numerar sau efecte garantate de Stat.

Primăria are dreptul de a respinge de la licitație concurenții pe cari iar aprecia că nu sunt în stare a coresponde condițiunilor de mai sus.

Dispozițiunile art. 78—83 din legea asupra Contabilității generale a statului sunt aplicabile acestei licitațiuni.

No. 2656—30 Aprilie 1907

Se publică spre cunoștiința generală că, în ziua de Sîmbătă 9 Iunie a. c., orele 4 p. m., se va ține licitațiune în localul acestei Primării, pentru vânzarea locului comunal, situat în caroul No. 44 lotul e în suprafață de 272 m. p.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din

*) Ori-ce fel de răspundere privește pe subscriitorul cuprinsului corespondenței.

asupra contabilității generale a statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție de 200 lei.

Planul de situațiunea acestui loc, se poate vedea în cancelaria Primăriei, în toate zilele și orele de lucru.

No. 2615—26 Aprilie 1907

La licitațiunea ce urma a se ține în ziua de 25 Aprilie a. c., pentru procurarea obiectelor și efectelor spitalicești și anume:

Patru bluze de dril pentru doctori, una balantă cu greutăți sau cu decimal mic, două băi de zinc pentru mină și picior, cîte una; cincizeci ceascuri de olandă; cincizeci cămăși; douăzeci caine de fer smălțuite pentru a l litru; douăzeci caine de fer smălțuite pentru lapte a l litru; patru caine mari de fier smălțuite pentru adus apă, a 10 litri; două cratițe de tuci smălțuite a 10—15 litri; două cuțițe mari de bucătărie; douăzeci dosuri de saltele; șase frînghi pentru rute; cincizeci tețe de pernă; douăzeci farfuri de ter smălțuite, douăzeci casroane de ter smălțuite; douăzeci tețe de suluri de olandă; un ferestrău de tăiat lemne; una turculiță mare de bucătărie; patru găleți de zinc; cincî balate pînă vîrgată; șase ibrice de fier smălțuite; una lampă mare de atîrnat la antreu; una lampă de masă cu abajur pentru cancelarie; un felinar de noapte; șase ligheane de tinichea pentru spălat vase; patru ligheane mari de ter smălțuite; trei linguri mari de distribuție; una mașină de călcat rufe; cincî oale de noapte; cincizeci prosoape; cincî pierno de lină; Una serie portrete M. M. S. S. Regele și Regina pentru cancelarie; două saltele de lină; un satir de bucătărie zece scaune de treistie; zece scouipătoare; una scară de lemn dublă; cincizeci șervete de masă; douăzeci scufe; zece șorturi de olandă; două țigăi de fier; un topor de tăiat lemne; un toporaș mic pentru carne patruzeci tulpăne; una targă de lemn pentru transportat cadaare; un dulap pentru arhivă; cincî oale de ter smălțuite a 6 litri, pentru distribuit supă la bolnavi, — neprezentîndu-se nici un concurent, se publică spre cunoștiința generală că pentru procurarea lor se va ține o nouă licitațiune în localul acestei Primării în ziua de Sîmbătă 12 Mai a. c. orele 3 p. m. Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra contabilității generale a Statului. Supra oferte nu se primesc. — Concurenții pentru a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 200 lei.

No. 2611—26 Aprilie 1907

La licitațiunea ce urma a se ține în ziua de 25 Aprilie a. c. pentru arendarea bufetului din Grădina Mircea Vodă, neprezentîndu-se nici un concurent, se publică spre cunoștiința generală că, pentru arendarea lui pe termen de un sau și pe trei ani, se va ține o nouă licitațiune în localul acestei primării în ziua de Sîmbătă 12 Mai a. c., orele 4 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra Contabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 100 lei.

Condițiunile arendării se pot vedea în cancelaria Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

No. 2520—19 Aprilie 1907

La licitațiunea ce urma a se ține în ziua de 17 Aprilie a. c., conform publicațiunei No. 4810, pentru darea în întreprindere a furniturii registrelor și imprimatelor anume prevăzute în tabloul întocmit despre ele, necesare comunei pe anul financiar 1907—1908, neprezentîndu-se nici un concurent, se publică spre cunoștiința generală că, pentru furnizarea acestor registre și imprimate se va ține o nouă licitațiune în

localul acestei primării, în ziua de 5 Mai a. c. orele 4 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea asupra Contabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 300 lei.

No. 2105.—28 Martie 1907

Termenul de închiriere a prăvăliei dela Oborborul nou de cereale, proprietatea comunel, expirând la 5 August a. c., se publică spre cunoștința generală că, pentru reînchirierea ei, pe termen de un an sau și pe trei ani, se va ține licitațiune în localul acestei Primării, în ziua de Sâmbătă 19 Mai a. c. orele 3 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea asupra Contabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 200 lei.

No. 2108.—28 Martie 1907

Termenul de arendarea celor 2 terenuri de grădiniarie, proprietatea comunel, situate unul lângă cismeaua și fostul stabiliment de bere, în întindere de 10 hectare și 1825 m. p., și altul la Palaz în întindere de 9 hectare 8267 m. p., expirând la 1 Ianuarie 1908, se va ține licitațiune în localul acestei Primării în ziua de Sâmbătă 19 Mai a. c., orele 3 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83 din legea Comptabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 300 lei.

Condițiunile de arendare se pot vedea în cancelariile Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

No. 2300—7 Aprilie 1907

Primăria comunel Constanța, avind trebuință pentru hrana cailor și boilor din Serviciul de Incendiu și al curățirei stradelor, de 173.470 Kgr. tâu, 135.050 Kgr. orz și 226.300 Kgr. pae de ovăz, se publică spre cunoștința generală că, pentru aprovizionarea acestui turaj, se va ține licitațiune în localul acestei primării, în ziua de Sâmbătă 12 Mai, la orele 4 p. m.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72-83, din legea asupra Contabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 10 la sută din valoarea totală a cantității de turaj, pentru care face ofertă.

Garanția se va prezenta în numerar sau efecte publice gerantate de stat.

Turajul se aprovizionează pe un an începînd dela 1 August 1907 pînă la 1 August 1908. iar condițiunile de aprovizionare se pot vedea în cancelariile Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

No. 2718 — 3 Mai 1907

Se publică spre cunoștință generelă că, în ziua de Marți 5 Iunie a. c. orele 4 p. m., se va ține licitațiune în localul acestei Primării, pentru darea în înșepriendera a aprovizionării materialelor și obiectelor de pansament, notate mai jos, necesare Spitalului Comunal în cursul anului 197, și onume:

- 700 pachete vată hidrofilă cal. I a 250 gr.
- 100 " " ordinară " II a 500 "
- 200 " " " III a 500 "
- 800 pachete tifon hidrofil a 10 metrii; 50 metrii mușama albă vulcanizată; 250 metrii gută-perca; 20 metrii tub de cauciuc pentru irigator; 15 Termometre climice macasimale; 10 Rubinete cu canale de cauciuc întărit pentru irigator; 5 Pulverisatoare mari pentru acid fenic; 5 bule de

cauciuc pentru pulverisatoare spre a servi și la aparatul Paquelin; 8 irigatoare de sticlă Leiter a 2 litri; 60 Flacoane Catgut No. 0, 5; No. 1, 5; No. 2, 5; No. 3, 10; No. 4, 20; No. 5, 15. 100 Flacoane ață de mătase (Vamal Seide) No. 1 5; No. 2, 5; No. 3 20 No. 4, 35 No. 5 30; No. 6, 5. 10 ace de platină pentru Siringi Pravaz (5 mari, 5 mijlocii). 30 ace de metal pentru Siringi Pravaz diferite măsuri. 5 pungă de cauciuc pentru gheță. 10 canale de sticlă pentru spălături vaginale. 5 Canale de Sticlă pentru spălături întra urinare.

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu art. 72-83 din legea asupra Contabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admiși la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 10 la sută asupra pretului celui mai mare din ofertă.

Condițiunile de aprovizionarea acestor obiecte și materiale se pot vedea în cancelariile Primăriei în toate zilele și orele de lucru.

Preșdinte, **Cristea Georgescu**

p. Secretar, **D. Perjescu**

De vînzare la Mangalia un teren de 2550 m. p. cu vedere la mare, situat pe șosea.

A se adresa d-lui Sava Tibacu, Constanța.

DE VINZARE la Anadolehioi un loc p. cu 2 fațade, avînd pe dinsul ecarturi, beciu boltit, fîntînă în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nei Căpitan Botez, în localitate.

La Tipografia D. Nicolaescu, Constanța

Se găsește de vînzare Hirtie Maculatură și Ziare vechi cu 45 bani kilo.

Se cesionează o ipotecă pe un imobil compus din șese încăperi, o prăvălie cu han, grădină pentru berărie, gheșarie, grajd, a defunctului I. Clinciu din Urziceni, în condițiuni extrem de avantajoase. Actele se pot orî cînd consulta la corpul portăreilor Tribunalului de Ialomița.

Doritorii se vor adresa S. Salé Pr. N. C. Provinceanu, Anadolchioi, județul Constanța.

HOTEL ȘERBANESCU

STR 11 IUNIE

Sub administrația însuși a proprietarului
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂTENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită

**Farmacia „VICTORIA”
POMPEI G. CIUPERCESCU (Braila)**

Fost chimist expert al Vămii Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială

vis-a-vis de fostul local al Băncii de Șcont

CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumerii, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsei mele clientele:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținînd cretă. Curăță dinții fără a-i zgîria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsînd după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de „Apîngurărodita”, care prin calitățile ei neîntrecuțate, a așie preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dîndu-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumînd și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare sigură în citeva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în citeva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, atit a preparatelor de mai sus cit și a orî ce alte medicamente, trimițîndu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu.

De vînzare o prăvălie, construcție în piatră, cu beciu, hrubă de 12 metri, cu locuință și dependințe, așezată pe șosea într'un sat din nemijlocita apropiere a Constanței. A se adresa direcțiunii ziarului.

Mobile
LA
Consum

HIDNENROEINCH

Deschizînd de curînd un magazin de mobile, în

**STR. CAROL, sub firma
LA CONSUM**

pentru a'mi forma o clientelă proprie m'am decis a vinde numai pentru un scurt timp

14 bucăți mobile
numai cu 175 lei

— NU PIERDEȚI OCAZIUNEA —

La Librăria D. Nicolaescu
A sosit cu ocazia zilei de 10 Mai, un mare transport de
LAMPIOANE VENETIENE, Confetii, Serp. tine etc. etc.
PREȚURILE CONVENABILE

V. S. PAPAȘIAN
MARE MAGAZIN de BIJOUTERIE și CEASORNICARIE
 „La Principesa Elisabeta“
 Strada Carol No. 32 **CONSTANȚA** Strada Carol No. 32

Am onoare, a aduce la cunoștința Onor. Public, că am deschis un Magazin asortat cu un mare asortiment de bijuterii, cu petre de brilliant, diamant, zmarald, perle și turcoas, precum: *Cercei, broșe, brățări, inele pentru bărbați și inele secesion pentru dame, ace pentru cravată, butoni* toate după ultima invențiune.—Asemeni bijuterii se găsesc gata totdeauna în magazinul meu.—Fiind-că posed un stoc însemnat de *petre prețioase*, sunt în pozițiune de a confecționa din nou orice bijuterii, după comandă și după dorința onor. clienți, cu aur de 14 și 18 carate, precum și din *platină și argint*.—Lucrez *inele* de orice lățime, cu monograme gravate în florii.—Am gata și confecționez din nou *inele pentru logodnă*, lucrate din aur de calitate pe care o va alege Onor. client.

Mare Expozițiune de Ceasornice din cele mai renumite fabrici din Europa

Ceasornice de aur, argint, oxidat și nikel, de diferite mărimi, pentru dame, domnișoare și bărbați.

Lanțuri de ceasornice pentru dame și bărbați, de aur de 14 și 18 carate, marcate și lucrate după cele mai noi desene și ultima invențiune.—Coliere de aur și argint, pentru dame și domnișoare, cu diferite brelocuri.

Lanțuri de double, argint și nikel pentru dame, d-re și bărbați

Pendule secesion pentru perete diferite mărimi, din cele mai bune calități, cari se întorc la 8 și la 15 zile odată.—Ceasornice de masă și pentru birou cu diferite garnituri, ultimele noutăți. Ceasornice cu diferite muzici și deșteptătoare

Ultim invențiune.—Ceasornice reglatoare, care se întorc la 400 zile odată.—Mare alegere de tabacheri, port-țigări și degetare de argint curat și marcat cu diferite gravuri și petre fine. Tabacheri, port-țigări, chibritelnițe și notițe cu creioane de alpaga.

Bastoane de abanos și din lemn englez cu minere de argint curat și marcat.—Bastoane cu minerul de alpaga.

Grandioasa Expozițiune de Argintării

Diferite servicii complete pentru dulceață, pentru cafea, pentru ceai și liquer, lucrate după ultima noutate din fabrica Wuttenberg din Germania.

Bogat asortiment de fructiere lucrate după cele mai noi invențiuni.

Multe și o bogată colecție de tot ce se atinge de această branșă

Brițe, cuțite și cuțitașe din renumita fabrică J. Novil & Sohn Scheflik din Anglia.

Cumpăr ori-ce bijuterii și argintării oit de scumpe.—Primesc din toate articolele atingătoare de această branșă, a le repara și a le confecționa din nou.

Bogat asortiment de cadouri pentru logodne, nunți și sf. Sărbători.

Rog pe Onor. public și Onor. clienți, a vizita magazinul meu, unde se vor convinge de frumusețea și soliditatea mărfurilor, precum și de prețurile cele mai estime, cu care m-am decis a vinde.

Cu toată stima, **V. S. PAPAȘIAN**
 M. estu Brevetat în Giuvaergio

GEORGE RIGNALL

Constanța, Str. Mercur 1

SE GASESC

PLUGURILE

CELE MAI SOLIDE

CELE MAI SISTEMATICE

ȘI CELE MAI EFTINE

SEZONU anului 1906

P. SAPIRA

Furnisor al Curții Regale

CADOURI pentru LOGodne

CEASORNICARIE

ȘI BIJUTERIE

DE INCREDERE

EXPOZIȚIE PERMANENTA

COLECTURA A LOTERIEI

REGATULUI ROMAN

MARE ATELIER DE REPARAȚIUNI

Săpunul de LAPTE de CRIN
 Marca „Un CAL de LBMN“
 de Bergmann & Co. Dresda

Este și va rămâne judecându-se după certificatele de multumire ce primesc zilnic cel mai eficace dintre săpunurile Medicinale contra Pistruelor precum și pentru a obține o piele moale și trandafirie.

Bucata 1.50.
 Depozit la Drogueria Medicinal Alex. Heliopol uscăConstanța, sub hotel Regal

LIBRARIE-PAPETERIE

DEPOZIT DE ZIARE

Tipografia D. NICOLAESCU-Constanța

Piața Independenței, stradele Carol și Traian.

Asortată cu caracterele cele mai noi și moderne, cum și mașinele cea mai nouă invenție. Este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate, limbi și culori, cu cea mai mare acurateță, esactitate și promptitudine.

Atelier special de **Legătorie de Cărți și Incadrare de Tablouri**

Execută cele mai elegante și plăcute lucrări.

CEL MAI MARE ȘI BINE ASORTAT MAGAZIN DE

Librărie și Papetărie

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța